

kun de kunne domme om, som kjende særlig til Universitetsforholdene, saa skal jeg indrømme det Første, men jeg tror ikke heller, at Sagen fra nogen Side er tagen som en politisk Sag, og hvad det Andet angaaer, skal jeg tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at der for Rigsdagen stadig foreligger mange Sager, om hvilke vi Alle maae give en Dom, naaget de ganske vist ere af en ligesaa speciel Beskaffenhed som denne, hvor den særlige Sagskundskab upaatvivlelig har sin Berettigelse, men heller ikke mere end en begrændset Berettigelse, og jeg skal, naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds udtalte, at man maatte lægge Mærke til, at alle Stemmer med Undtagelse af en eneste blandt Universitetsprofessorerne havde udtalt sig imod Examenscommissionerne, overfor det Factum, som han saaledes har fremhævet, fremhæve et andet Factum, der foreligger i de Udvalget meddeelte Documenter, nemlig at man i det Hele fra Universitetet udtalte sig for at faae Examenscommissioner for Skolernes Bedkommende, men ikke for Universitetets Bedkommende, og at man fra Skolerne finder det fornuftigt at have Examenscommissioner for Universitetsprøverne, men ikke for den endelige Skoleprøve. Jeg anfører dette, fordi der mulig kunde ligge deri, at ogsaa disse Mænd, som ganske vist hver for sig have megen Interesse for den anden Institution, som de ikke særlig ere knyttede til, og tillige have nogen særlig Forstand paa saavel denne anden Institution som paa den, de særlig tilhøre, dog ere komne til at see Sagen hver for sig aldeles forskjelligt, eftersom den personlig berører dem eller ikke. Naar det er blevet anført af den ærede Minister, at man til gode Examinatorer maatte have Mænd, som kunde være i den Grad Videnskabsmænd, at der i Grunden habdes, men da ogsaa maatte lønnes, et dobbelt Sæt af Professorer, saa tror jeg dog, at den ærede Minister ikke har Ret heri. Professorernes Opgave er jo ikke alene at examinere og gjøre det paa en saadan Maade, at de Studerende kunne være vel tjente dermed, men tillige og væsentlig en anden, som fordrer en ganske anderledes Indgaaen i den hele Videnskab

end den alene at skulle kunne examinere til en Embedsexamen, nemlig den saa vel at være veiledende for de Studerende med Hensyn til hele deres videnskabelige Uddannelse og Studium, som ogsaa at være Videnskabens Bærere i Landet, saaledes at de ikke alene holde den paa det engang naaede Standpunkt, men tillige fore den frem til den Udvikling, der overhovedet kan ventes ifølge Tiden. Hertil kræves en ganske anden videnskabelig Forfkning, end der fordrres for paa en passende, ja, endog en meget god Maade at afholde en Examen. Denne Betragtning fører mig ind paa det, som blev omtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix), at det var vigtigt, naar jeg havde slaaet paa, at der vilde blive større Frihed for Professorerne i deres Virksomhed, idet de dog altid maatte for en stor Deel have den Virksomhed at veilede de unge Studerende, og at der altsaa ikke kunde være Tale om egentlig Frihed. Der til skal jeg bemærke, at dette er fuldkommen rigtigt, men jeg nævnte udtrykkelig kun Frihed indenfor visse Grændser, da jeg før udtalte mig herom. Det er ganske vist, at med Hensyn til den Opgave at skulle veilede de Studerende i deres successive videnskabelige Uddannelse, ville de ikke komme til at staae ganske frit, men der vil, som ogsaa blev bemærket af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), komme en bestemt Udskillelse, en ganske anden end nu, mellem denne deres særlig veiledende Virksomhed og deres nære videnskabelige Virksomhed. Der vil ved Examenscommissioner komme Forhold frem, hvor det af sig selv vil blive saaledes, at den nu høist uheldige Sammenblanding mellem Professorernes videnskabelige Virksomhed og deres egentlige Lærervirksomhed for de Studerende til Examen tildeels skilles ad og opløses, og derfor vil der ogsaa for dem komme langt større Frihed tilstede paa det ene Omraade, nemlig det egentlig videnskabelige Omraade. Jeg skal som sagt ikke nu gaae dybere ind paa Sagen, thi Tiden er jo allerede meget langt fremrykket, og de Herrer ønske vel i Grunden helst snart at komme til Afslutning.